

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

I

Коли 1782 року капітан Роджер Ангмерінг звів собі будинок на острові в затоці Лезеркум, це вважали вершиною ексцентричності з його боку. Чоловікові з хорошої сім'ї, як у нього, належало мати пристойний маєток серед просторих лук і, можливо, прекрасних пасовищ, поміж яких протікав потічок.

Але у капітана Роджера Ангмерінга було лише одне велике кохання — море. Тому він звів свій будинок — ще й доволі міцний, як і годиться — на крихітному незахищеному від вітру мисі, заселеному мартинами й відрізаному від суші під час кожного припливу.

Капітан не одружився, море було його першим й останнім подружжям, а після його смерті будинок та острів відійшли якомусь далекому родичеві. Той родич і його нащадки не надто цікавились цією спадщиною. Їхні власні землі зменшувалися, а спадкоємці постійно бідніли.

1922 року, коли зрештою сформувався великий культ відпочинку на примор'ї, а узбережжя поблизу Девона та Корнуолла вже не вважалося нестерпно спекотним улітку, Артур Ангмерінг виявив, що нездатен продати свій величезний, незручний маєток у пізньому

георгіанському стилі, але отримав хорошу ціну за невеликий будинок, нажитий мореплавцем капітаном Роджером.

Будинок добудували та облаштували. Від суходолу до острова було споруджено бетонну греблю. По всьому острові проклали та обладнали доріжки для прогулянок і затишні куточки. Тут були два тенісні корти, сонячні тераси, що вели до невеликої бухти, всіяної плотами та трамплінами для стрибків у воду. Ось так на острові Контрабандистів у затоці Лезеркум тріумфально з'явився готель «Веселий Роджер». І зазвичай із червня по вересень (з коротким сезоном на Великодні свята) готель «Веселий Роджер» був заповнений під зав'язку. 1934 року його розширили і покращили, додавши коктейль-бар, більшу їдальню та кілька додаткових ванних кімнат. Ціни теж підскочили.

Люди казали:

— А ви бували в затоці Лезеркум? Там страшно приємний готель, немов на острові. Дуже зручно, ніяких надокучливих туристів чи екскурсійних автобусів. Смачна кухня, і решта не програє. Вам варто поїхати туди.

І люди справді приїжджали.

II

У «Веселому Роджері» зупинилася й одна надзвичайно важлива (принаймні на її власне переконання) персона. Еркюль Пуаро, блискучий у своєму білосніжному му парусиновому костюмі, з панамою, насунутою на

очі, з дивовижно закрученими вусами, відкинувся на спинку вдосконаленого шезлонга і спостерігав за пляжем. Сюди вели тераси, що каскадом спускалися від самого готелю. На пляжі були рятівні круги, надувні матраци, гумові та брезентові човни, м'ячі та гумові іграшки. На різній відстані від берега ще стояли три плоти і трамплін.

Дехто з відпочивальників був у морі, інші розтяглися на сонці, а треті ретельно змащувалися кремом від засмаги.

На терасі трохи вище пляжу сиділи ті, хто не хотів купатися чи засмагати, і обговорювали погоду, вид перед ними, новини з ранкових газет й інші теми, які цікавили їх.

Ліворуч від Пуаро зі спокійною монотонністю лилася безперервна тирада з вуст місіс Гарднер, яка водночас клацала спицями, енергійно в'яжучи. За нею у підвісному кріслі розлігся її чоловік, Оделл Гарднер. Насунувши капелюха на носа, він час від часу кидав коротку репліку, коли до нього зверталися.

Праворуч від Пуаро міс Брюстер, рішуча жінка спортивної статури з сивиною у волоссі та приємним засмаглим обличчям, вставляла раптові коментарі. Це нагадувало уривчастий голосний гавкіт вівчарки, яка переривала дзвякотяння померанського шпіца.

Місіс Гарднер саме говорила:

— Ото я й кажу містерові Гарднеру: «Знаєш, екскурсії — гарна штука, і мені дуже подобається детально

все роздивлятися, але, зрештою, ми досить добре оглянули Англію, тож тепер я хочу лише поїхати в якусь тиху місцину на узбережжі й просто відпочити». Оделле, я ж так сказала? Просто відпочити. Я відчуваю, що мені необхідно відпочити, як я сказала. Хіба не так, Оделле?

— Так, люба, — пробурмотів з-під капелюха містер Гарднер.

Його дружина продовжила тему:

— Тож коли я згадала про це містерові Келсо в турагенстві «Кук», він розробив для нас план маршруту і всіляко допомагав нам. Навіть не знаю, що ми б робили без нього! Ну, як я вже говорила, коли я згадала про це, містер Келсо запевнив нас, що приїхати сюди — найкращий варіант. За його словами, це надзвичайно мальовниче місце, повністю відірване від світу і водночас дуже зручне та виняткове з усякого погляду. І, звичайно, містер Гарднер втрутився і запитав про санітарні умови. Тому що, хоч цьому важко йняти віри, мсьє Пуаро, одна з сестер містера Гарднера колись перебувала в невеличкому пансіонаті, у надзвичайному місці, як сказали вони, цілком відірваному від світу, але не знаю, чи повірите ви мені — там був лише *вуличний туалет*! Зрозуміло, що це змусило містера Гарднера підозріло ставитись до усіх «відірваних від світу» місць, правда ж, Оделле?

— О так, любонько! — відповів той.

— Але містер Келсо відразу заспокоїв нас. Санітарні умови, за його словами, відповідали найновішим

стандартам, і кухня — відмінна. І я переконалася, що це справді так. І ще мені до вподоби *інтимність*, якщо ви розумієте, про що я. Оскільки місце невелике, всі перезнайомилися і розмовляють одне з одним. Якщо у британців і є недолік, тоді це те, що вони, як правило, трохи замкнуті, поки не знатимуть вас краще через кілька років. А тоді немає приємніших людей, ніж вони. Містер Келсо сказав, що сюди приїжджають цікаві люди, і я бачу, що він мав рацію. Наприклад, ви, мсьє Пуаро, та міс Дарнлі. О, та я ледве від захвату не вмерла, коли дізналася, хто ви, правда, Оделле?

— Так, кохана.

— Ха! — гучно втрутилася міс Брюстер. — Вражаюче, скажіть, мсьє Пуаро?

Бельгієць здійняв руки, ніби хотів відмежуватися від дискусії. Та це був просто жест ввічливості. Місіс Гарднер плавно вела собі далі:

— Розумієте, мсьє Пуаро, у травні я багато почула про вас від Корнелії Робсон, яка була у Баденгофі, як і ми з містером Гарднером. І, звичайно, Корнелія розповіла нам про ту справу в Єгипті, коли вбили Ліннет Ріджвей. Вона сказала, що ви прекрасні, і я просто палала бажанням зустрітися з вами, правда ж, Оделле?

— Так, люба.

— А ще тут міс Дарнлі. Я купую багато речей в ательє «Роуз Мوند», і звісно, вона ж і робить їм ім'я, чи не так? Гадаю, її одяг завжди продуманий до деталей.

Така дивовижна лінія. Сукня, в якій я була вчора ввечері, з її колекції. На мою думку, вона прекрасна жінка з усякого погляду.

Майор Баррі, що сидів позаду міс Брюстер і, вирячивши очі, пильно розглядав купальниць на пляжі, буркнув:

— Презентабельна дівиця.

Місіс Гарднер задзеленькала спицями.

— Я маю дещо визнати, мсьє Пуаро. Мене якось стривожило те, що я зустріла вас тут. Не те, що я не рада зустрічі з вами, навпаки. Містер Гарднер знає. Але я було подумала, що ви, можливо, тут... гм, з професійних причин. Розумієте, про що я? Оскільки я просто страшенно чутлива, як сказав би містер Гарднер, я не витримала б, якби мене вплутали у якийсь злочин. Бачте...

Її чоловік кашлянув і сказав:

— Розумієте, мсьє Пуаро, місіс Гарднер дуже чутлива.

Еркуюль Пуаро заперечно махнув руками у повітрі.

— Дозвольте запевнити вас, мадам, що я тут із тієї ж простої причини, що й ви: щоб розважитися, провести тут відпустку. Я навіть не думаю про злочини.

— Жодного тіла на острові Контрабандистів! — знову раптово й коротко гаркнула міс Брюстер.

Бельгієць заперечив:

— Е-е, це не зовсім так. — Він вказав униз. — Подивіться на тих, хто лежить рядами. Хто вони? Це не

чоловіки та жінки. У них немає нічого, що вирізняло б їх. Вони — просто тіла!

— Красиві дівчатка, кілька з них, — вдячно промовив майор Баррі. — Та, мабуть, трохи худі.

— Так, але що тут привабливого? В чому тут загадка? — вигукнув Пуаро. — Я вже поважна людина, старомодна. Коли я був молодим, то й щиколотку важко було розгледіти. А як спокусливо побачити на мить мереживо нижньої спідниці. Ніжну опуклість литки, коліна... Підв'язку, прикрашену стрічками...

— А ви ще той шибеник! — хрипко зазначив майор Баррі.

— Набагато доречніше те, що ми одягаємо тепер, — додала міс Брюстер.

— А й справді, мсьє Пуаро, — сказала місіс Гарднер, — і я думаю, що наші дівчата та юнаки сьогодні ведуть набагато природніше й здоровіше життя. Вони просто весело забавляються разом, і вони... ну... — жінка трохи почервоніла, бо мала на думці лише хороше, — вони не думають про це, якщо розумієте, про що я?

— Так, чудово розумію, — сказав Еркюль Пуаро. — І це прикро!

— Прикро? — пропищала місіс Гарднер.

— Забрати всю романтику... всю загадковість! Сьогодні все *стандартизовано*. — Він махнув рукою на постаті, які лежали унизу. — Це дуже нагадує мені морг у Парижі.

— Мсьє Пуаро! — обурилася місіс Гарднер.

— Тіла, викладені, як кусні м'яса на стільниці перед м'ясником.

— Але, мсьє Пуаро, хіба ви не занадто перебільшуєте?

Він визнав:

— Можливо, й так.

— І все-таки, — місіс Гарднер невпинно в'язала, — я схильна погодитися з вами у дечому. У тих дівчат, які отак лежать на сонці, виросте волосся на ногах і руках. Я вже казала про це Айрін, своїй доньці, мсьє Пуаро. «Айрін, — сказала я їй, — якщо ти отак лежатимеш на сонці, в тебе повсюди виросте волосся: на руках, на ногах, на грудях — і який тоді у тебе буде вигляд?» Я так і сказала, правда ж, Оделле?

— Так, дорогенька, — підтвердив містер Гарднер.

Усі мовчали, либонь уявляючи Айрін у разі, якби сталося найгірше. Місіс Гарднер згорнула в'язання і промовила:

— Тепер мені цікаво...

Містер Гарднер подав голос:

— Так, любя?

Він вибрався з підвісного крісла, узяв в'язання та книжку дружини і запитав:

— Міс Брюстер, може, вип'єте щось із нами?

— Не зараз, дякую.

Подружжя Гарднерів попрямувало до готелю.

— Американські чоловіки чудові! — прорекла міс Брюстер.

III

Місце місис Гарднер зайняв преподобний Стівен Лейн.

То був високий, енергійний священник років п'ятдесяти з гаком. На ньому були поношені темно-сірі фланелеві прогулянкові штани, а обличчя взялося за-смагою.

— Казкова місцина! — промовив він захоплено. — Я щойно пройшовся скелями від затоки Лезеркум до Гарфорда і назад.

— Сьогодні надто гаряче для прогулянок, — заявив майор Баррі, який ніколи не ходив на прогулянки.

— Чудова вправа, — сказала міс Брюстер. — А я й досі сьогодні не веслувала. Для м'язів живота немає нічого кращого, ніж веслування.

Еркюль Пуаро з певним жалем опустив погляд на випуклість нижче грудей.

Помітивши його погляд, жінка м'яко додала:

— Ви швидко позбулися б цього, мсьє Пуаро, якби щодня веслували у човні.

— *Merci, Mademoiselle*¹. Ненавиджу човни.

— Ви про невеличкі човники?

— Усі човни! — Він заплющив очі й здригнувся. — Рух моря — це не надто приємно.

¹ Дякую, мадемуазель (фр.). — Тут і далі прим. пер.

— Та Боже збав, море сьогодні спокійне, як ставок.
Бельгієць упевнено відповів:

— Немає такого поняття, як справді спокійне море.
Завжди, завжди є рух.

— Якщо вас цікавить моя думка, — втрутився майор Баррі, — морська хвороба — це на дев'ять десятих просто нерви.

— Ось, — озвався священник, ледь усміхаючись, — ви говорите як справжній моряк. Так, майоре?

— Лише одного разу кепсько почувався, і це було, коли ми переходили Ла-Манш! Не думати про це — ось мій девіз.

— Морська хвороба — і справді дивна річ, — замислилася міс Брюстер. — Чому дехто страждає від неї, а інші ні? Це так несправедливо. І до того ж не має нічого спільного зі здоров'ям людини. Досить хворобливі люди не страждають від хитавиці. Одного разу хтось сказав мені, що це якимось пов'язано з хребтом. От деякі люди бояться висоти. Я і сама від цього страждаю, але місіс Редферн набагато гірше. Недавно на скелястій стежці до Гарфорда їй так запаморочилося в голові, що вона просто приклеїлася до мене. Вона розповідала, що одного разу застрягла на півдорозі, спускаючись сходами Міланського собору. Не подумавши, вона піднялася, але ніяк не могла спуститися.

— Тоді їй краще не спускатися драбиною до бухти Ельфів, — зауважив Лейн.

Міс Брюстер скривилася.

— Я й сама цього уникаю. Для молодих це не проблема. Хлопці Кованів та юні Мастермани із задоволенням піднімаються нею вгору і вниз.

— А онде і сама місіс Редферн, вийшла з води після купання, — помітив священник.

— Мсьє Пуаро мав би схвалити це, — зазначила міс Брюстер. — Вона не засмагає.

Молода місіс Редферн зняла гумову шапочку і потрусила волоссям. Вона була попелястою білявкою зі смертельно блідою шкірою, що пасувала до такого кольору волосся. Її руки та ноги були білісінькі.

З хриплим смішком майор Баррі прокоментував:

— Серед решти здається трохи недопеченою, еге ж?

Загорнувшись у довгий купальний халат, Крістін Редферн пройшла пляжем і піднялася сходами до них.

У неї було досить серйозне обличчя, не вродливе, але по-своєму гарненьке, і невеликі, навіть мініатюрні руки та ноги.

Вона всміхнулася присутнім і сіла поруч, підбравши халат.

Міс Брюстер мовила:

— Ви заробили схвальний відгук мсьє Пуаро. Йому не до вподоби той натовп, що засмагає на сонці. Каже, вони схожі на кусні м'яса перед м'ясником, чи щось таке.

Крістін Редферн сумно посміхнулась.

— Якби ж то я могла засмагати! Але моя шкіра не темніє. Лише з'являються пухирі, а руки вкриваються жахливими пігментними плямами.

— Це краще, ніж ставати волохатою, як Айрін, дочка місіс Гарднер, — кинула міс Брюстер. У відповідь на запитливий погляд Крістін вона продовжила: — Місіс Гарднер, до речі, сьогодні була в чудовій формі. Белькотіла без упину. «Правда ж, Оделле?» — «Так, любонько». — Жінка затихла, а потім додала: — А я так хотіла, щоб ви розіграли її, мсьє Пуаро. Чому ви так не вчинили? Чому не сказали їй, що ви тут розслідуєте особливо жахливе вбивство, а маніакальний убивця, безумовно, зараз серед гостей готелю?

Еркюль Пуаро зітхнув.

— Боюся, вона не повірила б мені, — сказав чоловічок.

Майор Баррі хрипло гигикнув.

— Ця повірила б.

Але Емілі Брюстер заперечила:

— Ні, не думаю, що навіть місіс Гарднер повірила б у злочин, хоч би він тут дійсно стався. У такому місці тіла не знайдеш.

Детектив-бельгієць трохи завовтузився у кріслі і зрештою запитав:

— Але чом би й ні, мадемуазель? Чому на острові Контрабандистів не може бути, як ви сказали, «тіла»?

— Не знаю, — відказала міс Брюстер. — Мабуть, у деяких місцях це якось доречніше, ніж в інших. Це не таке місце...

Вона замовкла, виявивши, що їй важко пояснити свою думку.